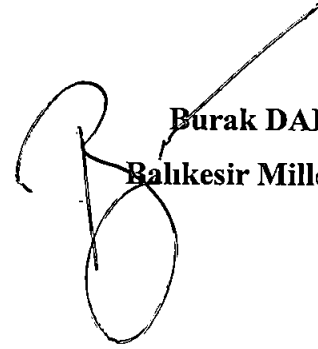

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Uygulama Mağazalarının İşleyişi Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçeleri ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 14.01.2025

Burak DALGIN
Balıkesir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Tarih: 15-1-2025	Esas No: 2/2874

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
15 Ocak 2025
Numara:

15 Ocak 2025
1566139

GENEL GEREKÇE

Dijitalleşen dünyada mobil uygulamalar, modern yaşamın vazgeçilmez bir parçası haline gelmiş ve geniş kitlelere ulaşabilmek için önemli bir platform olarak ön plana çıkmıştır. Mobil uygulamalar, bireylerin günlük hayatlarını kolaylaştıran araçlar sunmakla kalmayıp, girişimciler ve yazılım geliştiriciler için de gelir sağlayan bir alan olmuştur. Ancak, bu platformlarda faaliyet gösteren yazılımcılar, çeşitli zorluklarla ve adaletsizliklerle karşı karşıya kalmaktadır. Bu durum, platform sağlayıcılarının ayrımcı veya keyfi uygulamaları nedeniyle daha da vahim bir hale gelebilmektedir.

Mobil uygulama mağazaları, uygulama geliştiricilere ürünlerini milyonlarca kullanıcıya ulaştırma imkânı sunmaktadır. Ancak bu mağazaların tek taraflı politika değişiklikleri, uygulamalarda yapılan küçük bir hatayı bile “ağır ihlal” olarak değerlendirmeleri ve hesap kapatma gibi sonuçlara yol açabilen katı düzenlemeleri ciddi sorunlara sebep olmaktadır. Mağaza politikaları genellikle itiraza kapalıdır, kullanıcıların haklarını savunabileceği bağımsız bir yargı mekanizması bulunmamaktadır.

Birçok yazılımcının yaşadığı bu sıkıntılar, geliştirdiği uygulamalardan ve reklam gelirlerinden bağımsız olarak yalnızca politika ihlalleri bahanesiyle tüm hesaplarının kapatılması sonucunda emeklerinin ve gelir kaynaklarının yok olmasına sebep olmaktadır. Özellikle büyük şirketlerin rekabetçi baskılarının küçük geliştiricilere olumsuz şekilde yansıdığı bu platformlarda, ayrımcı bir politika uygulanmakta; belirli uygulamalar keyfi bir şekilde incelenmekte ve sonuçta geliştiricilerin emekleri boşa gitmektedir.

Mobil uygulama mağazalarında karşılaşılan bu türden ayrımcı ve keyfi kararlar, bağımsız yazılım geliştiricilerin rekabet etme şansını ortadan kaldırmakta ve sektörel eşitlik ilkelerini ciddi şekilde ihlal etmektedir. Geliştiricilerin emeklerinin korunması ve adil bir ticari ortamın sağlanması adına güçlü bir yasal düzenlemeye ihtiyaç vardır.

Bu kanun teklifi ile, mobil uygulama mağazalarının karar alma süreçlerini daha şeffaf ve denetlenebilir bir hale getirmek, uygulama geliştiricilerin haklarını koruyacak bağımsız bir yargı ve itiraz mekanizması kurmak ve sektörde eşitlik sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Geliştiricilerin haklarını koruyacak düzenlemelerin kanun yoluyla sağlanması; Ayrımcılığı önlemek. Geliştiricilerin çalışmalarını sürdürebileceği adil bir piyasa oluşturmak, Türkiye’nin teknoloji alanında daha güçlü bir ekosisteme sahip olmasını sağlamak açısından önem arz etmektedir. Bu yasal düzenlemenin hayata geçirilmesiyle yazılım geliştiriciler için daha güvenilir bir ortam oluşturulacak, emeklerinin heba olmasının önüne geçilecek ve dijital ekonomiye daha sağlıklı bir katkı sağlanacaktır.

UYGULAMA MAĞAZALARININ İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı ve kapsamı, Türkiye'de faaliyet gösteren uygulama mağazalarının yükümlülüklerine, çalışma yöntemlerine, uygulama mağazası kullanıcılarının haklarına, uygulama mağazalarına uygulanabilecek yaptırımlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Uygulama mağazalarının şeffaf olma yükümlülüğü

MADDE 2- (1) Uygulama mağazaları, içeriklerin kullanıcılara sunulma biçimini, algoritmalarının ana prensiplerini ve veri toplama süreçlerini açık, anlaşılır ve erişilebilir bir şekilde kamuya beyan etmekle yükümlüdür. Bu yükümlülük kapsamında, platformlar, algoritmaların içerik sıralama ve önerme süreçlerinde nasıl bir etkiye sahip olduğunu, verilerin hangi amaçlarla toplandığını, saklandığını ve işlendiğini detaylı bir şekilde açıklarlar.

Adil rekabet ilkesi

MADDE 3- (1) Uygulama mağazaları, kendi ürün ve hizmetlerini ön plana çıkarmaksızın, geliştiricilere platformda eşit şartlarda faaliyet gösterme imkânı tanımak zorundadır. Bu platformlar, içerik veya hizmet sunumu gibi alanlarda tarafsız bir duruş sergileyerek kullanıcıların bağımsız işletmelerin hizmetlerine erişimini kısıtlayıcı ya da sınırlayıcı herhangi bir uygulamadan kaçınırlar.

Kullanıcıların desteklenmesi

MADDE 4- (1) Türkiye'de faaliyet gösteren uygulama mağazaları, platformda faaliyet gösteren kullanıcılar için destek hattı sunmakla yükümlüdür. Bu destek hizmetleri, geliştirici ve kullanıcıların platform politikalarını anlamalarını, sorunlarını bildirmelerini ve sorunlarının çözümlerine hızlıca ulaşmalarını kolaylaştırmak amacıyla Türkçe hizmet verecek şekilde yapılandırılır.

Orantılı erişim kısıtlaması

MADDE 5- (1) Uygulama mağazaları, platform kurallarını kasıtlı olarak sürekli ihlal hâli dışında herhangi bir geliştiriciye kalıcı yasak uygulamaktan kaçınır ve kısıtlamaları orantılı olarak belirler. Erişim kısıtlamalarının, geçici olması ve bir yılı aşmaması gerekir.

(2) Geliştiricinin kısıtlamadan sonra platforma yeniden entegrasyonu zorlaştırılmaz ve platform kurallarını ihlal etmemesi durumunda erişim sağlaması garanti altına alınır.

Bağımsız arabuluculuk ve itiraz mekanizması

MADDE 6- (1) Uygulama mağazaları, içerik kaldırma veya yaptırım uygulama kararlarına itiraz etmek isteyen geliştiriciler için bağımsız ve tarafsız bir arabuluculuk mekanizması sağlamakla yükümlüdür. Arabuluculuk sistemine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Uygulama mağazaları, deneyimli ve bağımsız bir arabuluculuk kuruluşuyla iş birliği yapar. Bu kuruluş, sektörde uzman ve platformla çıkar çatışması olmayan kişilerden oluşur.

b) Arabuluculuk süreci, her iki tarafa da iddialarını ve kanıtlarını sunma imkânı verir. Geliştiriciler, platformun aldığı kararların hukuka uygunluğunu sorgulayabilir ve bunlara itiraz edebilir.

c) Belirli bir kullanıcı veya indirme sayısına ulaşmış uygulamalar ve yayıncılar için, platform nihai karara kadar uygulayacağı tedbirlerde yayıncının gelirleri ve diğer hizmetlerini kesintiye uğratamaz.

ç) Arabuluculuk süreci boyunca platform, yaptırım askıya almak veya geçici olarak daha hafif bir tedbir uygulamak zorundadır. Ayrıca geliştiriciye içerik üzerinde düzeltme yapabilmesi için makul bir süre tanınır.

d) Arabuluculuk sonuçları, gizlilik ilkelerine uygun olarak şeffaf bir şekilde raporlanır.

e) Arabuluculuk kararına karşı, geliştiricinin yasal yolları kullanma ve kararı yargıya taşıma hakkı saklıdır.

İçerik kaldırma kısıtlaması

MADDE 7- (1) Uygulama mağazaları, kullanıcı güvenliğini tehlikeye atmayan ve geliştirici tarafından 24 saat içerisinde çözülebilecek teknik ya da içerik sorunlarından dolayı içeriği kaldırmaktan kaçınır. Ancak, kullanıcıların kişisel verilerinin ihlal edilmesi, dolandırıcılık, kötü amaçlı yazılım veya şiddet/nefret içerikleri gibi durumlarda platform içeriği kaldırabilir.

(2) Yayıncının içeriğine dair bir sorun olması durumunda önce uyarıda bulunulur ve çözüm için en az 3 günlük bir süre tanınır.

Ön bildirim zorunluluğu

MADDE 8- (1) Uygulama mağazalarının, herhangi bir uygulamayı veya geliştirici hesabını önceden uyarıda bulunmadan kaldırmaması veya sonlandırmaması gerekir. Uygulama kaldırma veya hesap sonlandırma gibi cezai işlemlerden önce, geliştiriciye yazılı bir bildirim gönderilir, sorunun çözümü için en az 3 günlük bir süre tanınır.

(2) Ciddi ve acil risk teşkil eden durumlarda önceden uyarı yapılmaksızın işlem uygulanabilir. Ciddi ve acil risk teşkil eden durumlar; kötü amaçlı yazılım barındırma, kullanıcı verilerinin yetkisiz kullanımı veya benzeri durumlardır.

Yaptırım öncesi bildirim ve itiraz hakkı

MADDE 9- (1) Uygulama mağazaları, bir yaptırım uygulamadan en az 30 gün önce geliştiriciye yazılı bir bildirim yapmak zorundadır. Bu bildirimde, yaptırımın gerekçeleri ve çözüm yolları net bir şekilde belirtilir. Geliştirici, bildirimden sonra arabuluculuk sistemine başvurarak karara itiraz etme hakkına sahiptir.

(2) Bu süreçte uygulama mağazaları, acil ve ciddi bir risk durumu dışında, itiraz sonuçlanana kadar yaptırım uygulamaktan kaçınır.

Yaptırımlarda şeffaflık

MADDE 10- (1) Uygulama mağazaları, uyguladıkları veya uygulamayı planladıkları her yaptırımı geliştiriciye gerekçeleriyle birlikte şeffaf bir şekilde açıklamak zorundadır.

(2) Her yaptırım kararında, ihlalin niteliği, ilgili politika maddeleri ve yaptırımın orantılılığı açıkça belirtilir.

Kötü niyetli davranış durumunda bildirim zorunluluğu

MADDE 11- (1) Geliştiriciye dair kötü niyetli ortaklık veya davranışın varlığına ilişkin somut ve doğrulanmış deliller varsa, platform bu bilgiyi gerekçeli bir şekilde ve şeffaflık ilkesine uygun olarak yayıncıya açıklar. Bu açıklama, kullanıcıların güvenliğini sağlamak amacıyla yapılır ve geliştiricinin itibarını zedeleyecek spekülasyonlardan kaçınarak yalnızca doğrulanmış bilgilere dayanır.

Yönetmelik

MADDE 12- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından çıkarılacak yönetmelik ile belirlenir.

Yürürlük

MADDE 13- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.